

Zvony

Při projekci č.1 – kuchyňské okno

na pódium přibíhá Klárka, sedá si pod stůl a čeká....

Současně **malé děti** potichoučku přicupitají z pravých dveří, sednou si na schody a poslouchají rozhovor u stolku.

Jakmile se světlo ztlumí, vstanou, otočí se k publiku a na pokyn (asi Míši, která je u nich nejbliže), spustí, nemusí to být ve stejném rytmu, někdo pomaleji, někdo rychleji:(alespoň pětkrát)

Umřel jsem, umřel jsem.

Starší děti přitom přicházejí na pódium a rozestavují se po celém prostoru, dál od sebe. Mluví pomaleji a oddělují otázku krátkou pauzou : (alespoň třikrát)

Kdo ti kázal?.. Kdo ti kázal?..Kdo ti kázal?

Dospělí od levých dveří, odpovídají oběma skupinám jednohlasně: (také třikrát, poslední opakování velmi pomalu a do ztišení)

Sám Pámbůh, sám Pámbůh, s á m p á m b ů h

***

Slovo č.2

Malé dítě: Ty zvony uměly mluvit?

Mamka: Zvony vyzváněly, ale lidé je uměli víc poslouchat.

Velké děvče: Pojďme si to ještě zkusit! (osloví všechny skupiny a zve je na pódium) :

Vy budete zvon z velkého kostela, vy z malého kostelíčka a vy z kapličky.

*****

Dospělí vyjdou nahoru kolem muziky, velké děti utvoří hlouček uprostřed, malé děti vyjdou na pódium kolem stolku.

Dospělí ve čtveřici proti sobě tahají za "provaz":

**Umřel jsem,
živ nejsem.**

Postupně ztišují, ale nepřestávají, když se přidávají další skupiny.

Velké děti pohupují tělem, přenášejí váhu ze strany na stranu, všechny stejně.

**Kdo za kým,
kdo za kým?**

Malé děti v těsném kruhu zády k sobě pokývují hlavami jako zvonečky:

**Cingi lingi do kapličky
a z kapličky do kostela
a z kostela do hrobečka
a z hrobečka do nebička.**

Když už znějí všechny tři skupiny, sjednotí se v rytmu. Skončit musíme stejně. Hraje muzika :Proč, kalino, v struze stojíš, a všichni odcházejí přes pódium dozadu.

*****

Odběhne Bystřínka
Projekce č.3 – ručičky - trvá,
uklízí se koutnice

Kamínek Hry s batolátkem

Ozve se za scénou dětský pláč, který brzy utichne. Při jeho zvuku se trousí na pódium děti z Kamínku

Přicházející velké děvče: Až budeš hlídat malé dítě – co s ním uděláš?

Malé: stoupne jako v MŠ na besídce a odříká

**Mlč, děťátko, neplakej, neplakej,
sic by přišel rohatej:
nabral by tě na rohy,
a bylo bys ubohy. (krátce)**

Velké už přišly i s malými, smějí se : Ty ho musíš zabavit, pak nebude plakat! Třeba takhle: Berou si malé před sebe. Malé opakují:

Kostelíček (titul se neopakuje)

Tuto jest oltáříček. (čelo)

To jsou světýlka. (oči)

To jsou polštářičky. (tváře)

Tu je zvoneček – cilink cink! Cilink cink! (nos)

Tu jsou ministranti. (uši)

Tu je kaplička, v ní lidičky a pan pateříček. (pusa, zuby, jazyk)

A tu jsou varhánky – tu se měchy natahují – a zde se hraje.

(šimrají na žebrech, tahají za ruce)

Malé: Já to znám jako hádanku. Stoupněte si jako jako hůlka:

(Velcí i malí to vše předvádějí s velkou nadsázkou, kroucí hlavou, koulejí očima, smrkají -troubí, Malé děti mohou buď jen mluvit, nebo obojí, pokud to stihnou, ale bez opakování.)

Stojí, stojí hůlka.

Na té hůlce kulka,

na té kulce lesíček,

pod lesíčkem mrky,

pod mrkama smrký,

pod smrkama hamy,

pod hamama bery,

pod berama kleky,

pod klekama chody,

pod chodama černá zem.

(nakonec se zřítí na zem)

Velké se zvedají ze země: A co když to dítě upadne a zase se rozpláče?

Malí: Zacpu mu pusy! Vzájemně si mohou ukazovat, kdo chce, přitom řve..

Velké Pohoupej ho, to zabere. Vezmou je do náručí, jak jim to jde., Hrají si na konejšení, malí už jen " potichu pláčou", velcí je houpají a "utišují".

**Ablibli bličky
zlatý knoflíčky,
lup, lup, lup,**

*Malá: A znáte hraní s prstíčkama?
Malí ukazují v dlani:*

Vařila myšička kašičku...

Velké děvče: Tohle zná každá. Já to znám takhle: Říkejte pořád "Tento praví"...: (odehrává se jako dialog, malé děti ukazují na prstech, velké odpovídají:

**Tento praví: jedl bych.
Tento praví: kup si!
Tento praví: nemám zač!
Tento praví: pojd' me krást!
Tento praví: Já jsem malý pacholíček
sednu sobě za stolíček
povím na vás na všechny
a budu jíst vdolečky.**

Jonáš: My to hrajem u vody jinak. Volá na kluka z Bystřinky: Pojd' mi pomoci! Ten přiběhne, mrknou na sebe, popadnou malého kluka za ruce a nohy a houpají s ním, tahají ho napravo a nalevo, ostatní za nimi vzadu přebíhají, jako by ho chtěli zachytit, kdyby padal:

Tento spadl do vody,

tento ho přikryl,

a ten malunký přišel

(kluk leží na zemi jako utopenec)

tento ho vytáhl,

tento ho dal na postel

a hnedkaj ho probudil.

(zvednou, posadí, vytáhnou do stoje, on se otřepe...)

Kamínek zůstává na scéně, dívá se na trojici, která mluví o obrázku školy.

Cestou do školy

Projekce: škola v Zámku Žďáře

Mluvený vstup č.4,

Velcí: Když půjdete do školy, musíte umět řřřř. Ukažte!

Malé děti se zubí a s gustem šišljají...žžž,ššš....

Velké: Tak jdem na to. Voře, voře Jan..

**Voře, voře Jan,
přiletělo k němu devět vran.
První praví: Dobře voře,
Druhá praví: Nedobře voře...**

...

Devátá praví :Dobře voře Jan.

Malé děti jsou seřazené v diagonále v zástupu, velké předřikávají (počítají vrány), malé vykukují (rychle, v rytmu) hlavami ven . Na devátou vránu se rozeběhnou k velkým, dořeknou společně a "zavrčí" na ně závěrečné

ŘŘŘŘ!

Malé dítě se ptá: Jak vypadá pan učitel?

Velké odpovídají, vymýšlejí si, každý si přidá, může napodobit, grimasou, gestem, zvukem , vyhrne sukni, hladí koleno, sedne jako žába, mění hlas, pitvoří se s gustem. Vše jde rychle, výrazně :

**Hlava je holá jako koleno,
vlasů má jako žába chlupů.**

Obličej jako ouplněk.

Ústa jako kapr.

Krk jako house.

Hlas jako kanárek.

Jazyk ostrý jako meč.

Zuby jako řípa.

Chodí jako čamrda.

Ví, že čert nespí a nám říká:

Všichni velcí napodobí učitelský povzdech:

čiň čertu dobře, peklem se ti odmění.

Malé dítě chce utéct zpátky: A to já do školy nechci!

Velké děvče: Neboj, on je hodný, když něco spletem, tak jenom říká:

Všichni velcí laskavě:

Nevědomost hříchu nečiní!

Malé dítě: Já už umím počítat..

Jedna dvanda, třinda, čtvrnda...

Velcí se smějí: Tak teď se naučíte do patnácti:

Ukazují napřeskáčku, a děti skáčou do dřepu. Je-li jich méně, přiskočí velké do počtu patnácti.

**Píšu, píšu patnáct
ještě jednou patnáct,
nevěříš-li, tovaryši,
napiš si to sám!**

Velcí: *Tak honem, kdo z vás tohle správně spočítá?*

Tazatel: *(ukazuje na pět dětí, aby zůstaly sedět.*

**Sedělo na třeše pět brabců,
třelil jsem tři, kolik jich tam vostalo?**

Tři malí se skáci.

Odpověď dítěte je nejistá: Dva?

Tazatel:

**Ani jeden tam nevostal,
protože ty mrtvý sem si vzal
a ty živý vodletěli!**

)Malé už poskakují jako vrabci...)

Malé dítě: *Ve škole se nesmí lítat? My budem pořád sedět v lavici?*

Velcí: *Neboj, pan učitel vás naučí i zpívat a tančit.*

Velká tleskne, napodobuje učitele: *Tak, děti, když jsem chodil...*

(Velcí je rozestaví, zpívají a tančí s nimi)

**Když jsem chodil do školy
učil jsem se písmeny,
jedna dvě, tři čtyři,
to jsou moje písmeny.**

Velcí: *zopakují tanec ve složitější variantě, malí ve dvojicích postupují mezi nimi dozadu.*

Velcí: *Jdeme!*

Malé dítě cestou: *To řeknu tátovi: Na střeše sedělo pět brabců...*

Záškolák z Bystřinky se při tanci odtahuje dál, může se schovat taky pod stůl. Po odchodu dětí vyleze a předstírá spánek.

*****

Milostné namlouvání, vadění

Projekce č.5: zorané pole, volná krajina

Světlo: na celou plochu

Mluvené slovo č.5

Velká děvčata přicházejí zprava, aby viděly na muziku , s pohledem na pole , zamilovaně:

**Já bych se vdávala, možné mně to není,
široko daleko ode mě moje potěšení.**

**Můj Pepíček oře v zeleném úhoře,
koníčky se točí na hedvábné šňůře.**

**Točí se, točí se jako mlejnský kolo,
a to ví jedině pámbu sám, budu-li já jeho.**
(Písničky a popěvky...č. 318)

Ustoupí při příchodu sólistky ze Studánky.

*****